

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAPADNOHERCEGOVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM
Broj: 63 0 P 043257 21 P
Ljubuški, 08.09.2023.godine

Općinski sud u Ljubuškom, po sucu Ankici Čuljak, u pravnoj stvari tužitelja: pod 1. D. R., kći Marijana iz Klobuka, ud. L. R. iz Lj., N.K. ..., pod 2. Z.R., sin pok. L. iz Lj., N.K. ..., pod 3. I. K. rođ. R., kći pok. L. iz Lj., C.G.bb, pod 4. D. V. rođ. R. iz Lj., Grab bb, svi zastupani po punomoćnicima Anki i Andriji Hrستیću, odvjetnicima iz ZOU Hrستیć iz Lj., protiv tuženog ASA Central osiguranje d.d. Sarajevo, Trg 25, Sarajevo, Podružnica Ljubuški, ul. Hrvatskih kraljeva br. 31, 88 320 Ljubuški, radi: naknade štete, vrijednost spora: 88.661,61 KM, nakon održane glavne i javne rasprave, dana 08.09.2023. godine donosi sljedeću:

P R E S U D U

1. Dužan je tuženik na ime naknade štete isplatiti tužiteljima iznos od 54.598,80 KM i to:

-za duševnu bol zbog smrti bliske osobe supruzi D.R. iznos od 12.000,00 KM, sinu Z.R. iznos od 12.000,00 KM, kćeri I.K. rođ. R. iznos od 12.000,00 KM, kćeri D.V. rođ. R. iznos od 12.000,00KM,

- za troškove crnine-žalbene odjeće i obuće supruzi D. R. iznos od 300,00 KM, sinu Z. R. u iznos od 300,00 KM, kćeri I.K. rođ. R. iznos od 300,00 KM, kćeri D.V. rođ. R. iznos od 300,00 KM,

-za troškove sahrane iznos od 1.374,60 KM, za troškove hrane i pića prema mjesnim običajima iznos od 1.446,00 KM i za troškove nadgrobnog spomenika iznos od 816,00 KM, supruzi D. R. i sinu Z. R.,

sve sa zakonskom zateznom kamatom na iznos od 25.447,06 KM počevši od 03.12.2021. godine, kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe.

2. Dužan je tuženik na ime naknade štete na vozilu marke M...., reg. oz. ... isplatiti tužiteljima iznos od 1.762,20 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 23.07.2019. godine pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe.

3. Dužan je tuženik nadoknaditi tužiteljima troškove parničnog postupka u iznosu od 5.228,96 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od dana presuđenja tj. 08.09.2023. godine pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe.

4. U ostalom dijelu tužbeni zahtjev tužitelja se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj je ustao sa tužbom pred ovim Sudom dana 03.12.2021. godine.

U tužbi navodi da se dana 07.12.2018. godine oko 17:45 sati u mjestu V., općina Lj. na dijelu regionalne ceste V. - O. dogodila prometna nezgoda u kojoj su sudjelovali: osobno vozilo marke B., tip ., reg. oznaka ..., osigurano kod CENTRAL osiguranja d.d.,

po polici osiguranja br. ..., vlasnik Z.M., a kojim je u trenutku nezgode upravljao N.R. sin R. iz O.i osobno vozilo marke M. ..., reg. oznaka ..., osigurano kod CROATIA osiguranja d.d. po polici osiguranja br. ..., vlasnik L. R., a kojim je u trenutku nezgode i upravljao L. R., sin V. iz K., a koji je posljedicom ove prometne nezgode preminuo.

Tužitelji navode da je isključivi krivac za predmetnu nezgodu vozač vozila marke B., tip .. Reg. oznaka ..., osigurano kod tuženika, a koji vozač se nesmotreno kretao vozilom B. suprotno čl. 36. i čl. 39 ZOBS-A/ZOSPNC-a (oko 4/5 širine vozila preko sredine ceste odnosno preko srednje pune linije prije i kod odluke o kočenju, ali i kod sudara cijelom putanjom tragova kočenja vozila BMW uz srednju punu liniju) što je uzrokovalo ovu prometnu nezgodu znatno više nego neprilagođena brzina kretanja vozila B., a pri tome je apsolutno neprilagođena brzina vozila B. oko 131 km/h kroz naseljeno mjesto, noću, kroz nepregledan lijevi zavoj (oko tri puta brže od prometnog ograničenja 40 km/h i oko dva puta brže od maksimalne sigurne brzine od 65 km/h) uzrokovala nastale posljedice, zbog koje neprilagođenosti brzine se vozač vozilom BMW i kretao preko sredine dvotračne regionalne asfaltne ceste, uz zakašnjelo kočenje koje je trajalo manje od jedne sekunde, bez skretanja vozilom BMW lijevo ili desno tokom kočenja uz ABS sistem koji to omogućava vozaču, uz neiskorištenu obvezu kretanja vozilom BMW desnom stranom kojom bi se izbjegao sudar uz istu apsolutno neprilagođenu brzinu oko 131 km/h, jer je vozilo M. u mjestu sudara bilo prestrojeno na svoju desnu stranu ceste, koja brzina je nepobitno u uzročno-posljedičnoj vezi i sa nastankom prometne nezgode i sa posljedicama po sudionike odnosno uz smrtni ishod za L. R.a i totalne štete na oba vozila.

Tužitelji su kao oštećeni iz ovog štetnog događaja putem tadašnjeg punomoćnika obratili tuženiku izvansudskih zahtjevom za naknadu nematerijalne i materijalne štete od 08.04.2019. godine, a nakon prijema izvansudskog zahtjeva te ponude tuženika CENTRAL osiguranja d.d. Sarajevo, tužitelji nisu pristali na istu te su tako u cijelosti vratili uplaćeni iznos novca od strane tuženika.

Tužitelji smatraju da njihov bliski srodnik ni na koji način nije doprinio nastanku ove prometne nezgode niti da se njemu može stavljati na teret bilo kakav doprinos za predmetnu nezgodu, pa shodno tome potražuju puni iznos štete koju su smanjili na glavnoj raspravi nakon provedenih dokaza i nalaza vještaka prometne stuke pa tužbeni zahtjev tužitelja glasi: "1. Dužan je tuženik na ime naknade štete isplatiti tužiteljima iznos od 88.661,61 KM i to: Za duševnu bol zbog smrti bliske osobe supruzi D. R. iznos od 20.000,00 KM, sinu Z. R. u iznos od 20.000,00 KM, kćeri I.K. rođ. R. iznos od 20.000,00 KM, kćeri D.V. rođ. R. iznos od 20.000,00 KM, za troškove sahrane supruzi D. R. i sinu Z. R. iznos od 2.791,00 KM, kao i za troškove hrane i pića prema mjesnim običajima iznos od 2.410,00 KM, kao i za troškove nadgrobnog spomenika iznos od 1.360,00 KM, a za troškove crnine-žalbene odjeće i obuće supruzi D. R. iznos od 500,00 KM, sinu Zoranu R. iznos od 500,00 KM, kćeri I.K. rođ. R. iznos od 500,00 KM, kćeri D. V. rođ. R. iznos od 500,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom na iznos od 60.810,00 KM počevši od 03.12.2021.g., kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe. 2. Dužan je tuženik na ime naknade štete na vozilu marke M. ..., reg. oz. ... isplatiti tužiteljima iznos od 2.937,60 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na iznos od 974,99 KM počevši od 07.12.2018. godine, kao dana štetnog događaja pa do dana 23.07.2019.g., a na iznos od 1963,00 KM počevši od 23.07.2019.g. pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe. 3. Dužan je tuženik nadoknaditi

tužiteljima troškove ovog parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom počevši od dana presuđenja pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe.”

U odgovoru na tužbu, tuženik osporava pravni osnov postavljenog tužbenog zahtjeva odnosno tuženik je mišljenja da je tužitelj isključivo ili zbog značajno težih propusta odgovoran za nastalu prometnu nezgodu.

Tuženik osporava i visinu postavljenog tužbenog zahtjeva te ističe da se (su) odgovornost tužitelja za nastalu prometnu nezgodu ogleda u činjenici da je poduzeo radnju uključivanja sa lokalne ceste na regionalnu cestu R – ..., na dionici V. – O., skretanje za K. u trenutku kada je vozač osiguranikovog vozila bio u vidnom polju vozaču vozila M..

Tužitelji su se obraćali tuženiku putem punomoćnika Z.O.U Kovač – Herceg s izvansudskim zahtjevom za naknadom materijalne i nematerijalne štete. U postupku izvansudske obrade štete Central osiguranje d.d. Sarajevo je na ime svih vidova materijalne i nematerijalne štete, dana 23.07.2019. godine uplatilo na račun punomoćnika tužitelja iznos od 29.151,74 KM, vodeći pri tome računa o sudskoj praksi i pravilnoj primjeni članka 178. st. 2 ZOO-a, a koji iznos su tužitelji povratili tuženiku, pa predlaže da tužbeni zahtjev odbije u cijelosti.

Na glavnoj raspravi saslušani su: tužiteljica pod 1. D. R. iz K., Lj., ud. L. R., tužitelj pod 2. Z. R., sin pok. L. R., svjedok N. R. sin R. iz O. i vještak prometne i strojarske struke Ivan Tomas iz Crnopoda, a provedeni su sljedeći materijalni dokazi: smrtni list za L. R. od 18.02.2019.god., Zapisnik o očevidu PU Ljubuški, br. ... od 23.01.2019.god., sa crtežom mjesta događaja i fotodokumentacijom, br. ... od 23.01.2019.god., dodatna fotodokumentacija u boji, potvrda o registraciji za vozilo marke M. reg.oz. ..., vl. pok. L. R. s policom osiguranja br.... izdata od strane Croatia osiguranja d.d., izvod prodajnih cijena vozila M. ... –motor dizel 53 KW iz auto kataloga EIB_CMV, jedini važeći u BiH, Izvadak iz MKV za L. R. i D. M. od 18.02.2019.god., izvadak iz MKR za Z. R. od 18.02.2019.god., izvadak iz MKR za I. K. od 18.02.2019.god., izvadak iz MKR za D. V. od 18.02.2019.god., Račun, broj: ... od 11.12.2018.god. izdat od OHIO s.u.r. vl. V. S., za troškove otpreme pokojnika prema mjesnim običajima (hrane i pića), Račun broj: ... od 18.02.2019.g. izdat od Brekston d.o.o. Poduzeće za obradu kamena u Širokom Brijegu, za troškove izgradnje groba i nadgrobnog spomenika, te da se na iste okolnosti saslušaju tužitelji, kao i na sve okolnosti iz tužbe, Račun, broj: ... od 10.12.2018.god. od DRAGO&BRANIMIR GRUBIŠIĆ d.o.o., na ime troškova sahrane, Izvan sudski zahtjev za naknadu materijalne i nematerijalne štete zbog smrti bliskog srodnika od 08.04.2019.god. podnesen po tadašnjem punomoćniku oštećenih Luji Hercegu odvjetniku iz ZOU Davor Kovač i Lujo Herceg, zaprimljen kod tuženika CENTRAL osiguranja d.d. dana 23.04.2019.god., Obavijest o primitku odštetnog zahtjeva CENTRAL osiguranja d.d. od 24.04.2019.god. broj protokola: ..., broj predmeta: ..., Obavijest Central osiguranja d.d. br. ... od 23.07.2019.god. o likvidaciji štete – isplata nespornog iznosa, Uvid u izvod transakcijskog računa ZOU Davor Kovač i Lujo Herceg na dan 26.07.2018.godine – povrat uplaćenog nespornog iznosa za D.R. i dr. ... uplaćen na transakcijski račun CENTRAL osiguranja d.d. Sarajevo br. ... u iznosu od 28.730,54 KM, vještačenje alkohola Javne ustanove Zavoda za zdravstvenu zaštitu, Sarajevo, broj: ... od 13.02.2019. godine.

Nije sporno da se dana 07.12.2018. godine oko 17:45 sati u mjestu V., Lj. na dijelu regionalne ceste V. – O. dogodila prometna nezgoda u kojoj su sudjelovali: osobno vozilo marke B., tip ., reg. oznaka ..., osigurano kod CENTRAL osiguranja d.d., po polici

osiguranja br. ..., vlasnik Z. M., a kojim je u trenutku nezgode upravljao N. R. sin R. iz O. i osobno vozilo marke M. ..., reg. oznaka ..., osigurano kod CROATIA osiguranja d.d. po polici osiguranja br. ..., vlasnik L. R., a kojim je u trenutku nezgode i upravljao L. R., sin V. iz K., a koji je posljedicom ove prometne nezgode preminuo, a što je razvidno iz potvrde o registraciji za vozilo marke M. reg.oz. ..., vl. pok. L. R. s policom osiguranja br.... izdata od strane Croatia osiguranja d.d. i Smrtnog lista L. R.od 18.02.2019. godine.

Među strankama nije sporno da se vodi kazneni postupak protiv osiguranika tuženika, N. R., a što proizlazi iz materijalnih dokaza, optužnice, iskaza svjedoka i stranaka, a koji kazneni postupak nije pravomoćno okončan, a što i ne utječe na vođenje ovoga postupka jer je građanska odgovornost šira.

Sporno je među strankama tko je kriv za prometnu nezgodu, odnosno da li je prednik tužitelja doprinio nastanku predmetne nezgode, kao i visina tužbenog zahtjeva.

Među strankama je sporno iz kojeg smjera se kretao prednik tužitelja, to jest da li se uključivao sa lokalne asfaltne ceste (iz smjera vodopada K.) na regionalnu – glavnu prometnicu (...), a kako to proizlazi iz materijalnih dokaza u spisu ili se kretao regionalnom cestom smjer V. – O., kako to tvrde prednici tužitelja.

Sud je cijeneći dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti sukladno članku 7 i 8. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03., 73/05., 19/06 i 98/15) odlučio kao u izreci presude a iz sljedećih razloga:

Iz Zapisnika o očevidu PU Ljubuški, br. ... od 23.01.2019. godine, sa crtežom mjesta događaja i fotodokumentacijom broj: ... od 23.01.2019.god., razvidno je sljedeće:

- da se na navedenoj dionici regionalne ceste iz smjera V. nalazi vidno postavljen prometni znak ograničenja brzine kretanja do 40 km/h, koji je djelomično prebojan sa bojom, a isti se nalazi udaljen od mjesta događaja prometne nezgode 1000 metara (prikazan na fotografijama (F68 - F71), a da se na udaljenosti od 800 metara nalazi prometni znak naseljeno mjesto V. (prikazano na fotografiji F72 - F74).

Sud smatra neutemeljenim navode tuženika koji se odnose na ograničenje brzine na regionalnoj cesti od 80 km/h, da ista ne može vrijediti u konkretnom slučaju jer se prometni znak od 40 km/h, iako se nalazi 1000 metara prije mjesta nezgode, sukladno članku 27. st. 2. Pravilniku o prometnim znakovima i signalizaciji na cestama, načinu obilježavanja radova i prepreka na cesti i znakovima koje sudionicima u prometu daje ovlaštena osoba („Službeni glasnik BiH 16/07”), mora poštovati jer prometni znak naseljeno mjesto V., a koji se nalazi 800 metara prije mjesta nezgode, ne poništava ograničenje brzine od 40 km/h nego vrijedi do prvog raskrižja ili novog postavljenog znaka ograničenja brzine.

Budući da se prometna nezgoda dogodila na regionalnoj cesti, da nakon postavljenog znaka od 40 km/h ne postoji drugi znak a koji se odnosi na ograničenje brzine kretanja, to Sud cijeni da je dopuštena brzina kretanja na navedenoj prometnici 40 km/h, a kako je to navedeno u nalazu i mišljenju vještaka prometne struke.

- da se na lokalnoj asfaltnoj cesti koja vodi prema vodopadu “K.”, na mjestu gdje se spaja sa navedenom asfaltnom cestom V. - O.nalazi prometni znak “STOP”, koji je mehančki oštećen, (prikazan na fotografijama F66-F67), a iz kojeg pravca se prema materijalnim dokazima kretao prednik tužitelja, pokojni L. R., pa su neutemeljeni navodi tužitelja da se isti kretao regionalnom cestom iz pravca O. prema V., cijeneći sve materijalne dokaze a posebno nalaz i mišljenje vještaka prometne struke Ivana Tomasa.

- da je kolnik na dionici regionalne ceste R-... na kojoj se dogodila prometna nezgoda u vrijeme prometne nezgode bio suh, vidljivost dobra, noćni uvjeti, bez osvjetljenja.

Iz nalaza vještaka prometne struke razvidno je slijedeće:

- da na temelju tragova na kolniku, konačnih položaja vozila te oštećenja na vozilima, utvrđen je položaj vozila u trenutku primarnog kontakta, iz kojeg se zaključuje **da vozilo M. u kontakt ulazi sa njegove lijeve strane, a što se može dovesti u vezu sa uključivanjem sa lokalne ceste na regionalnu,** (iz nalaza i iskaza prometnog vještaka, zapisnika sa očevida sa crtežom mjesta događaja i fotodokumentacije)
- da su se vozila sudarila na udaljenosti cca 25 m od FTM, u smjeru O., odnosno 2,2 – 2,7 m udaljeno od lijevog ruba kolnika, gledano u istom smjeru, **prednjim lijevom dijelom vozila BMW i prednjim lijevom dijelom vozila M. što ukazuje na zaključak da je vozilo M. izlazilo sa lokalne ceste na regionalnu cestu te presjeklo putanju kretanja vozila osiguranog kod tuženika koji se kretao desnom kolničkom trakom iz smjera V. - O.(iz nalaza prometnog vještaka Ivana Tomasa i zapisnika sa očevida).**
- da se vozilo B. zaustavilo 13,5 m nakon kontakta, na desnoj voznoj traci, dok se vozilo M. zaustavilo lijevo izvan kolnika, 5,4 m nakon kontakta, s tim da je u završnoj fazi zaustavljanja, desnom stranom ostvarilo kontakt sa betonskim zidom dvorišta obiteljske kuće, a nakon udara u lijevu stranu njegovog vozila, (iz nalaza, zapisnika sa očevida i skice lica mjesta)
- da je brzina vozila M. u trenutku kontakta iznosila je 28,6 km/h,
- **da brzina vozila B. u trenutku kontakta iznosila je 85,7 km/h, a u trenutku reagiranja vozača na opasnost iznosila je 108,4 km/h,**
- da prije kontakta sa vozilom M., vozilo B. je bilo intenzivno kočenje te je utvrđena dužina traga kočenja prednjeg lijevog kotača u dužini 20,6 metara,
- da udaljenost vozila B. od mjesta kontakta u trenutku reagiranja vozača na opasnost iznosila je 50,72 m, odnosno 1,78 s, dok se vozilo M. nalazilo udaljeno 11,3 m od mjesta nezgode,
- da je udaljenost između (sudarnih površina) vozila u trenutku reagiranja vozača vozila B. na opasnost iznosila je 60-61 m,
- da iz satelitskog prikaza prometnice, skice lica mjesta kretalo vozilo B., vozač vozila M. mogao uočiti vozilo B. prije početka uključivanja, jer je preglednost sa mjesta uključivanja vozila M. iznosila preko 200 metara,
- **brzina pri kojoj se vozilo B. moglo zaustaviti intenzivnim kočenjem iznosila je do 75 km/h, a isto se kretalo 68,4 km/h više od propisane brzine.**

Sud cijeni i prihvaća iskaz i nalaz vještaka prometne i strojarske struke Ivana Tomasa kao stručan i objektivan, a koji je dat na temelju dokumentacije u spisu, zapisnika o očevidu i parametara sa lica mjesta, cijeneći posebno fotodokumentaciju vozila i skicu lica mjesta koja je sačinjena nakon prometne nezgode te se zbog samog primarnog kontakta vozila i oštećenja zaključuje kako se vozilo M. **uključuje sa lokalne asfaltne ceste na regionalnu cestu i to sa mjesta gdje je bilo obvezno zaustavljanje.**

Tužitelji su prigovarali nalazu vještaka prometne struke smatrajući da se njihov prednik nije uključivao sa lokalne ceste na regionalnu prometnicu, te su predlagali određivanje novog vještaka, a koji prijedlog je Sud odbio budući da je vještak koji je

određen na sva pitanja punomoćnika stranaka decidno i jasno odgovorio, a to što je jedna od stranaka nezadovoljna nalazom i mišljenjem vještaka prometne struke Ivana Tomasa nije razlog da se odredi drugi prometni vještak.

Tužitelji D.R. i Z. R. koji su saslušani na glavnoj raspravi nisu dokazali da se njihov prednik, pok. L. R., kretao regionalnom cestom budući da isti nisu bili svjedoci predmetne nezgode niti postoje bilo kakvi drugi svjedoci koji bi to potvrdili, a materijalni dokazi (zapisnik sa očevida, fotodokumentacija) upućuju na drugačiju situaciju odnosno da se vozač vozila M. uključivao sa lokalne ceste na regionalnu cestu, pa je sud primjenio odredbe članka 123. u svezi sa člankom 126. Zakona o parničnom postupku F BiH ("Službene novine Federacije BiH br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15).

Članak 36. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama BiH ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 6/2006, 75/2006 - ispr, 44/2007, 84/2009, 48/2010, 48/2010 - dr. zakon, 18/2013, 8/2017, 89/2017 i 9/2018) regulira da vozač koji namjerava neku radnju vozila na putu (pomjeranje vozila udesno ili ulijevo, mijenjanje prometne trake, pretjecanje, obilaženje, zaustavljanje, skretanje udesno ili ulijevo, polukružno okretanje, vožnja unazad i sl.) **ili vozilo uključiti u promet smije početi takvu radnju samo ako se prethodno uvjerio da može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu ili imovinu, vodeći pri tome računa o položaju i pravcu i brzini kretanja.**

Iz naprijed navedene odredbe proizlazi da je prednik tužitelja, odnosno vozač vozila M., vršio opasnu radnju samim time što se uključivao na regionalnu cestu s pravom prvenstva prolaska, a na kojem dijelu je preglednost iznosila preko 200 metara, pa je prilikom uključivanja na kolnik mogao vidjeti vozilo B. koje se kretalo iz smjera V.prema O., posebno kada ima u vidu da je u vrijeme prometne nezgode bila noć, pa je mogućnost uočavanja svjetla reflektora vozila iz suprotnog smjera daleko veća nego po danu (iz nalaza i iskaza vještaka prometne struke Ivana Tomasa).

Nadalje, vozilom M. je upravljao L. R., sa koncentracijom alkohola u krvi od 0,56 promila što je moglo imati uticaja i na njegovu pogrešnu procjenu da će radnju uključivanja moći obaviti bez opasnosti za sebe i druge sudionike u prometu, a što je razvidno iz vještačenja alkohola Javne ustanove Zavoda za zdravstvenu zaštitu, Sarajevo, broj: ... od 13.02.2019. godine.

Navod svjedoka N.R. vozača B. – a, osiguranog kod tuženika, da je uočio svjetla vozila M. "na udaljenosti od 100 metara ili 50 metara" nije relevantan **budući da vozilo M. nije trebalo predstavljati opasnost vozaču B.** jer je logična pretpostavka da se vozilo M. obvezno zaustavi dok ne prođe vozilo koje se kretalo na glavnoj - regionalnoj cesti, a tek po prolasku prepreke - vozila B.-a da se uključi na regionalnu prometnicu. Točno je da do prometne nezgode ne bi došlo da prednik tužitelja nije poduzeo opasnu radnju - propust prilikom uključivanja sa lokalne ceste na glavnu prometnicu.

Međutim, ne može se zanemariti i poduzimanje **opasne radnje od strane osiguranika tuženika**, a koja je u suprotnosti sa člankom 44. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama BiH ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 6/2006, 75/2006 - ispr, 44/2007, 84/2009, 48/2010, 48/2010 - dr. zakon, 18/2013, 8/2017, 89/2017 i 9/2018), to jest da se vozač B. – a, N. R., u trenutku nastanka opasne situacije kretao brzinom vozila od 108,4 km/h.

Bitno za istaknuti da brzina pri kojoj se vozilo B. osigurano kod tuženika moglo zaustaviti intenzivnim kočenjem iznosi **do 75 km/h** (iz nalaza vještaka prometne struke),

a na tom mjestu ograničenje brzine 40 km/h, što ukazuje da je osiguranik tuženika vozio puno većom brzinom tj. 68,4 km/h od one koja je na tom mjestu dopuštena.

Znači, da se osiguranik tuženika pridržavao brzine kretanja to jest da je vozilom upravljao do 75km/h uspio bi pravovremeno reagirati intenzivnim kočenjem pa bi posljedice prometne nezgode zasigurno bile drugačije, a ne može se zanemariti tvrdnja da je istom poznata prometna dionica jer svakodnevno istom prolazi, pa mu je trebala biti poznata blizina raskrižja sa njegove desne strane, pa sud smatra da su svi uzroci prometne nezgode približne vrijednosti kršenja prometnih propisa.

Prema tome, oba sudionika u prometnoj nezgodi su vršili opasne radnje i to prednik tužitelja kada se uključivao sa sporednog - lokalnog puta na glavnu prometnicu, a vozač osiguranik tuženika kada je vozio brzinom 2,5 puta većom od dopuštene, na dijelu gdje je dopuštena brzina kretanja 40 km/h, sve ovo imajući u vidu da je nemoguće utvrditi koji dio štete potiče od radnje prednika tužitelja te vodeći računa o okolnostima slučaja, sukladno članaku 192. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011).

Stoga je ovaj sud mišljenja da osiguranik tuženika nije isključivo kriv za nastalu prometnu nezgodu iako je vozio brzinom 68,4km/h većom od dopuštene, sukladno članku 178. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011) tj. ako postoji obostrana krivnja, svaki imatelj odgovara za ukupnu štetu koju su oni pretrpjeli srazmjerno stupnju svoje krivnje, pa sud smatra da je prednik tužitelja doprinio nastanku prometne nezgode 40%, a osiguranik tuženika 60%.

Sukladno članku 42. st. 9 točka a) i d) Zakona o obveznom osiguranju u prometu F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20 od 19.8.2020 i 103/2021) te članku 200. Zakona o obveznim odnosima FBiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011) kao i Orijentacijskim kriterijima i iznosima za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH iz 2016. godine, tužiteljima od 1 - 4 je sud dosudio novčanu naknadu za pretrpljene duševne boli zbog smrti bliske osobe u iznosu od po 12.000,00 KM - ukupno 48.000,00 KM, koji iznosi su umanjeni za doprinos prednika tužitelja od 40%, pa se za preostali tužbeni zahtjev tužitelji odbijaju, kao u izreci presude pod točkom 1. i 4.

Sukladno članku 35. st. 1 i 2 Zakona o obveznom osiguranju u prometu F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20 od 19.8.2020 i 103/2021), članka 193. Zakona o obveznim odnosima FBiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011) tužiteljima od 1 - 4 sud je dosudio novčanu naknadu za troškove žalbene odjece u iznosu od po 300,00 KM (na koje iznose tuženik nije prigovarao) – ukupno 1.200,00 KM a svi iznosi umanjeni za doprinos prednika tužitelja od 40%, pa se za preostali tužbeni zahtjev tužitelji odbijaju kao u izreci presude pod točkom 1 i 4.

Iz računa br. 38/018 od 10.12.2018. godine izdatog od "Drago & Branimir Grubišić" d.o.o. H., ul. M.T. ..., Lj.je razvidno da troškovi sahrane iznose 2.791,00 KM, a sukladno članku 193. st 1. Zakona o obveznim odnosima F BiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i

13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011) te članku 35 st. 1 i 2 Zakona o obveznom osiguranju u prometu F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20 od 19.8.2020 i 103/2021) Sud cijeni da tužitelju pod 1. i pod 2. pripada novčana naknada od 1.374,60 KM a koji iznos je umanjen za doprinos prednika tužitelja od 40% a tužitelji su odbijeni za tri vijenca od 300,00 KM pod točkom 17 računa, (obzirom da obitelj ima pravo na jedan obiteljski vijenac, a kako to navodi i tuženik) pa su tužitelji pod 1. i 2 za preostali tužbeni zahtjev odbijaju.

Iz računa br. 38/18 od 11.12.2018. godine izdatog od "OHIO s.u.r. Salona za posebne prigode, vl. V. S., H. bb" razvidno je da troškovi hrane i pića iznose 2.410,00 KM, pa Sud cijeni da tužitelju pod 1. i pod 2. pripada novčana naknada od ukupno 1.446,00 KM a koji iznos je umanjen za doprinos prednika tužitelja od 40%, dok se za preostali tužbeni zahtjev tužitelji odbijaju, kao u izreci pod točkom 1. i 4., a sukladno članku 193. st 1. Zakona o obveznim odnosima F BiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011) te članku 35 st. 1 i 2 Zakona o obveznom osiguranju u prometu F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20 od 19.8.2020 i 103/2021)

Iz računa br. 101/19 od 18.02.2019. godine, izdatog od "Brekston d.o.o", Široki Brijeg, razvidno je da troškovi nadgrobnog spomenika iznose 1.360,00 KM, koji iznos se umanjuje sukladno doprinosu prednika tužitelja od 40% pa tužiteljima pod 1. i 2. pripada novčana naknada od ukupno 816,00 KM, dok se za preostali tužbeni zahtjev tužitelji odbijaju, a sukladno članku 193. st 1. Zakona o obveznim odnosima F BiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011) te članku 35 st. 1 i 2 Zakona o obveznom osiguranju u prometu F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20 od 19.8.2020 i 103/2021).

Na sve navedene novčane iznose u izreci presude pod točkom 1. sukladno članku 189. i 277. Zakona o obveznim odnosima F BiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011 tužiteljima pripada i zakonska zatezna kamata počevši od 03.12.2021. godine kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, kada se šteta opredjeljena u novcu.

Prigovor tuženika da tužitelji nisu aktivno legitimirani po pitanju naknade materijalne štete na vozilu nije utemeljen.

Naime, člankom 162. Zakona o nasljeđivanju F BiH ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 80/14 od 01.10.2014. godine) propisano da ostavina umrle osobe prelazi po sili zakona na njegove nasljednike u trenutku njegove smrti pa tužitelji od 1 - 4 imaju pravo na naknadu troškova vezano za materijalnu štetu na vozilu.

Iz priložene fotodokumentacije (fotografije F35 i F36) kao i iz nalaza vještaka strojarske struke, na koji nalaz parnične stranke nisu prigovarale, razvidno je da je na vozilu M. nastupila totalna šteta u iznosu od 2.937,60 KM, a pa Sud isti izračun prihvaća cijeneći pravila struke, a isti iznos se umanjuje sukladno doprinosu prednika tužitelja od 40% pa tužiteljima od 1 – 4 pripada novčana naknada od 1.762,20 KM, dok se za preostali zahtjev tužitelji odbijaju, a sve sukladno članku 185. u svezi sa člankom 178. st. 2. Zakona o obveznim odnosima F BiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list R BiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011).

Tužiteljima za taj iznos pripada i zakonska zatezna kamata od dana 23.07.2019. godine sukladno čl. 186. i 277. Zakona o obveznim odnosima F BiH (Sl. list SFRJ", br. 29/1978, 39/1985, 45/1989 - odluka USJ i 57/1989, "Sl. list RBiH", br. 2/1992, 13/1993 i 13/1994 i "Sl. novine FBiH", br. 29/2003 i 42/2011), a kako to tužitelji i potražuju.

Troškove parničnog postupka Sud je dosudio tužiteljima sukladno članku 386. st. 2 i članku 387. Zakona o parničnom postupku F BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 53/03 73/05, 19/06, 98/15) te Odvjetničkoj tarifi F BiH ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 22/04 i 24/04) a istom priznao: za sastav tužbe uvećano za zastupanje svakog narednog tužitelja po 20% iznos od 919,60 KM (prema zatraženim troškovima od 1672,00 KM i prema uspjehu od 55% u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev), za pristup pripremnom ročištu od 23.01.2023. godine iznos od 1.049,95 KM uvećano za zastupanje svakog narednog tužitelja po 20% (prema zatraženim troškovima od 1.909,00 KM i prema uspjehu od 55% u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev), za pristup ročištu glavne rasprave 12.04.2023. godine iznos od 1.049,95 KM uvećano za zastupanje svakog narednog tužitelja po 20% (prema zatraženim troškovima od 1.909,00KM i prema uspjehu od 55% u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev), za pristup nastavak glavne rasprave od 24.04.2023. godine iznos od 525,88 KM uvećano za zastupanje svakog narednog tužitelja po 20% (prema zatraženim troškovima od 956,00KM i prema uspjehu od 55% u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev), za pristup ročištu glavne rasprave 21.06.2023. godine iznos od 1183,58 KM uvećano za zastupanje svakog narednog tužitelja po 20% (prema zatraženim troškovima od 1909,00 KM i prema uspjehu od 62% u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev), što iznosi 4.728,96 KM plus za sudsku pristojbu na tužbu 200,00 KM te za troškove prometnog i strojarskog vještačenja iznos od 300,00 KM što ukupno iznosi iznos od 5.228,96 KM koji iznos je dosuđen tužiteljima kao u izreci presude pod točkom 3., a na koje iznos mu je dosuđena i kamata od dana donošenja odluke članka 277. ZOO-a.

Tužiteljima ne pripadaju troškovi za obrazložene podneske jer isti nisu opravdani i nužni, te je ono što je navedeno u podnescima izloženo na raspravi za koje radnje tužiteljima su dosuđeni troškovi postupka, sukladno članku 387. Zakona o parničnom postupku F BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 53/03 73/05, 19/06, 98/15).

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 30 dana od dana 08.09.2023. godine putem ovog suda Županijskom sudu u Širokom Brijegu. Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranu.

Sudac
Ankica Čuljak